4035 - Lleure i esport

Curs acadèmic: 2026-27
Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Barcelona
Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Matèria: Gestió i recreació esportiva **Tipus matèria:** Bàsica
Tipus assignatura: Obligatòria
Departament: Gestió i Recreació
Idiomes: Català
Curs: 4t **Semestre:** 7è
Crèdits ECTS matèria: 6
Crèdits ECTS assignatura: 6

Configuració de l'assignatura

Crèdits ECTS teoria: 4 **Grups teoria:** 1
Crèdits ECTS pràctica: 2 **Grups pràctica:** 4
Hores de docència setmanal: 4,5

Hores de dedicació de l'alumnat

Presencials: 60
Treballs dirigits: 45
Treball autònom: 45

Professorat

Nom	Coordinador	Crèdits	Correu electrònic
Ingrid Hinojosa Alcalde	Sí	6	ihinojosa@gencat.cat

Competències bàsiques

1. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Competències generals

1. Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica/capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
2. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica/capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
3. Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals)
4. Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes/capacitat de buscar

i integrar nous coneixements i actituds).
5. Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit/capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).
6. Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat/capacitat de buscar, usar i integrar la informació).
7. Saber emprar les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
8. Desenvolupar habilitats d'adaptació a noves situacions, resolució de problemes i treball autònom.
9. Desenvolupar habilitats de relació interpersonal i de comunicació.
10. Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat en la intervenció professional.
11. Actuar amb ètica i valors professionals.
12. Actuar d'acord amb el context jurídic i organitzatiu de la professió.

Competències específiques

1. Identificar i analitzar els trets estructurals i funcionals de l'activitat física i de l'esport.
2. Adquirir habilitats motrius i demostrar l'execució de la pràctica de l'activitat física i de l'esport.
3. Reconèixer i comprendre els diferents factors que condicionen l'activitat física i de l'esport.
4. Interpretar els elements, efectes i riscos que condicionen la pràctica de l'activitat física i de l'esport en diferents àmbits professionals.
5. Aplicar els coneixements adquirits en l'activitat física i de l'esport a la pràctica professional.
6. Planificar i avaluar els processos i programes d'activitat física i de l'esport en l'ensenyament, entrenament, salut, gestió i recreació.

Objectius

- Adquirir coneixements de les bases teòriques i el marc conceptual de l'activitat física recreativa
- Adquirir una formació bàsica en relació a les tècniques d'animació i dinamització de grups, i de les seves possibilitats d'aplicació a les activitats físico-recreatives.
- Aplicar els principis de la recreació i la dinamització esportiva en diferents formats i entorns de pràctica
- Conèixer els formats de presentació de les activitats físico-recreatives, i els seus àmbits d'aplicació, així com les seves necessitats i aspectes organitzatius, per tal de poder dissenyar, elaborar, executar i avaluar un/a programa/activitat recreativa
- Dissenyar projectes d'activitat física recreativa en l'entorn del lleure

Continguts

- **Bloc 1: TEMA 1- Lleure i esport**
  - Bases conceptuals de l'AF recreativa
  - Aproximació a l'evolució dels antecedents històrics de les activitats de lleure
  - AF recreatives amb diferents col·lectius específics
- **Bloc 2: TEMA 2.- Animació esportiva**
  - Intervenció de la figura de l'animador/a esportiva
  - La comunicació en l'animació esportiva
  - Tècniques i estratègies de dinamització
- **Bloc 3: TEMA 3.- Projecte de lleure esportiu / Projecte d'Aprenentatge-Servei**
  - Detecció de necessitats socials en l'entorn proper
  - Objectius de la recreació esportiva
  - Els valors formatius de la recreació esportiva
  - Disseny i planificació de les activitats de lleure proposades
  - Campanya de difusió de l'activitat de lleure proposada
  - Avaluació del projecte (inici, seguiment, avaluació final)

Activitats formatives

Activitats dirigides

- Exposició de treballs

- Elaboració de projectes
- Aprenentatge servei
- Exercicis pràctics
- Fórums/Debats
- Exposició de treballs
- Estudi de casos
- Entorns col·laboratius
- Comentaris de text

Classes presencials

- Pràctica d'aula
- Pràctica d'Activitat Física i Esportiva
- Lliçó Magistral

Treball autònom de l'estudiant

- Elaboració d'apunts
- Preparació de temes
- Lectures
- Estudi individual
- El·laboració d'apunts

Activitats d'avaluació

1.Fitxer de dinàmiques de grup

Ponderació: 10%
Tipus: Grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 3,5
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

* Cada grup de pràctiques (A1, A2, B3, B4) desenvoluparà el seu recull de dinàmiques de forma col·laborativa.

Objectius associats a l'activitat

- Adquirir una formació bàsica en relació a les tècniques d'animació i dinamització de grups, i de les seves possibilitats d'aplicació a les activitats físico-recreatives.
- Aplicar els principis de la recreació i la dinamització esportiva en diferents formats i entorns de pràctica
- Conèixer els formats de presentació de les activitats físico-recreatives, i els seus àmbits d'aplicació, així com les seves necessitats i aspectes organitzatius, per tal de poder dissenyar, elaborar, executar i avaluar un/a programa/activitat recreativa

2. Activitats d'aula

Ponderació: 30%
Tipus: Individual o grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 3,5
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Activitats d'aula:

- Aquesta activitat d'avaluació suposa el 30% de la nota global de l'assignatura.
- Al llarg del semestre s'encarregaran diversos treballs de classe. Tots hauràn de ser realitzats en grup o

de forma individual, d'acord amb el que el professor de l'assignatura estableixi per a la seva realització.
- Sempre s'avisarà amb mínim 1 setmana d'antelació de la realització de tots aquests treballs.
- S'establirà un termini d'entrega per a cadascun dels treballs.

Objectius associats a l'activitat

- Adquirir coneixements de les bases teòriques i el marc conceptual de l'activitat física recreativa
- Adquirir una formació bàsica en relació a les tècniques d'animació i dinamització de grups, i de les seves possibilitats d'aplicació a les activitats físico-recreatives.
- Aplicar els principis de la recreació i la dinamització esportiva en diferents formats i entorns de pràctica
- Dissenyar projectes d'activitat física recreativa en l'entorn del lleure

3. Projecte de lleure esportiu (40%) / Projecte de lleure esportiu amb pràctica real(50%) Projecte d'Aprenentatge- Servei (ApS- 60%)

Ponderació: 40%
Tipus: Grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

- Al final del semestre, en el termini que estableixi la professora de l'assignatura, els/les estudiants hauran de presentar un treball elaborat en grup, d'acord amb les indicacions establertes pel professor de l'assignatura
- La superació d'aquesta activitat d'avaluació s'obtindrà amb una puntuació igual o superior a 5 punts.
- En aquesta activitat d'avaluació l'alumnat pot triar entre desenvolupar un projecte de lleure esportiu amb una ponderació del 40% sobre la nota global de l'assignatura, desenvolupar un projecte de lleure esportiu amb el desenvolupament d'una sessió pràctica amb un col·lectiu específic amb una ponderació del 50% sobre la nota global de l'assignatura o desenvolupar un projecte d'Aprenentatge-Servei que inclou 20h de crèdits pràctics amb una ponderació del 60%.

Objectius associats a l'activitat

- Adquirir una formació bàsica en relació a les tècniques d'animació i dinamització de grups, i de les seves possibilitats d'aplicació a les activitats físico-recreatives.
- Aplicar els principis de la recreació i la dinamització esportiva en diferents formats i entorns de pràctica
- Conèixer els formats de presentació de les activitats físico-recreatives, i els seus àmbits d'aplicació, així com les seves necessitats i aspectes organitzatius, per tal de poder dissenyar, elaborar, executar i avaluar un/a programa/activitat recreativa
- Dissenyar projectes d'activitat física recreativa en l'entorn del lleure

4. Examen final

Ponderació: 20%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

Examen final optatiu

Objectius associats a l'activitat

- Adquirir coneixements de les bases teòriques i el marc conceptual de l'activitat física recreativa
- Conèixer els formats de presentació de les activitats físico-recreatives, i els seus àmbits d'aplicació, així com les seves necessitats i aspectes organitzatius, per tal de poder dissenyar, elaborar, executar i avaluar un/a programa/activitat recreativa
- Dissenyar projectes d'activitat física recreativa en l'entorn del lleure

Requisits avaluació continuada (específics)

Condicions específiques si l'alumnat no pot fer pràctiques o una activitat d'avaluació

En relació a les assistències a les classes pràctiques:

L'alumnat present a una sessió pràctica, que no pugui realitzar aquesta pràctica per algún motiu justificat, haurà de participar-hi en la mesura del que li sigui possible, d'acord amb el que determini el professorat de l'assignatura"

Requisits avaluació única

Per acollir-se a l'avaluació única, l'alumnat haurà de fer tres (3) activitats d'avaluació:

1).- Un treball individual-Projecte de lleure/Projecte ApS- obligatori 20%

La nota final d'aquest treball suposarà el 20% de la nota global de l'assignatura.

Caldrà presentar, inicialment, un projecte d'aquest treball, dins de la setmana 6 del semestre, en el termini establert per la professora de l'assignatura. En la setmana 15 del semestre, caldrà presentar el treball finalitzat, dins del termini establert pel professor de l'assignatura. Pel seguiment del treball es podran obtenir un màxim de 2,00 punts sobre la nota final d'aquesta activitat d'avaluació. Durant la preparació i desenvolupament del treball, caldrà realitzar un mínim d'una tutoria de seguiment amb el professor de l'assignatura. La no realització d'aquesta suposarà, automàticament, la no adjudicació de cap puntuació atribuïda al seguiment, sobre l'avaluació final del treball.

Per l'elaboració i presentació del treball es podran obtenir un màxim de 8,00 punts sobre la nota final d'aquesta activitat d'avaluació.

Nota mínima mitja: 5
Permet reavaluació: N

2).- Realització d'un examen escrit- obligatori 65%

La nota final d'aquest treball suposarà el 65% de la nota global de l'assignatura, serà de caracter teòric-pràctic.

La data de realització de l'examen serà la que s'estabelixi dins de la convocatòria oficial d'examens pel 1r. semestre del curs acadèmic.

Nota mínima mitja: 5
Permet reavaluació: S
Nota mínima reavaluació: 0

3).- Recull de dinàmica de grups - optatiu 15%

La nota final d'aquest treball suposarà el 15% de la nota global de l'assignatura. Aquesta activitat és de caràcter opcional i consistirà en l'elaboració d'un fitxer de dinàmiques de grup.

Nota mínima mitja: 5
Permet reavaluació: N

Bibliografia i altres recursos

Ander-Egg, E. (1989). La animación y los animadores. Barcelona: Narcea.

Ahedo, R., & Macua, A. (2016). Características de las prácticas de ocio físico-deportivas significativas de los jóvenes españoles. *Revista de Psicología del Deporte*, *25*(2), 67-72.

Camerino, O. (2000). *Deporte recreativo*. Barcelona: Inde. Biblioteca temática del deporte.

Coello, F. y Morillo, J.P. (2000). Sesiones con material reciclado. *Revista de Educación Física.* Renovación de teoría y práctica, 80, 37-42.

Cabeza, M. C. (2004). *Pedagogía del ocio: modelos y propuestas*. Universidad de Deusto.

García, A., Miguel, A. y Abardía, F. (1992). Sobre los llamados deportes alternativos. Perspectivas de la actividad física y el deporte, 10, 13-15.

García Ferrando, M. (1997) "*Los españoles y el deporte, 1980-1995 (Un estudio sociológico sobre comportamientos, actitudes y valores)*" Madrid/Valencia: Consejo Superior de Deporte/Tirant lo Blanch.

Hauver, J.; Iverson, S.V. (2018). Critical Feminist Service-Learning: Developing Critical Consciousness. In The Wiley International Handbook of Service-Learning for Social Justice; Lund, D.E., Ed.; John Wiley & Sons: Hoboken, NJ, USA, pp. 97–121

Hernández-Vázquez, M. (1995). Juegos y deportes alternativos. Concepto y clasificación. *Unisport: El deporte hacia el siglo XXI*, 108-119.

Hinojosa-Alcalde, I. y Mas, B. (2023). Joventut Esportiva, Societat Activa. Diputació de Barcelona. Disponible a: https://www.diba.cat/documents/329519160/329986452/Joventut_Esportiva_Societat_Activa_JESA.pdf/8368ded1-7b97-d039-d8d6-966af807fa0b?t=1683709175889

Hinojosa-Alcalde, I., & Soler, S. (2021). Critical Feminist Service-Learning: A Physical Activity Program in a Woman's Prison. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *18*(14), 7501.

López de Ceballos, P. y Salas, M. (1991). *Formación de animadores y dinámicas de la animación.* Popular, S.A

Maiztegui, C., & Pereda, V. (2000). Ocio y deporte escolar. *Universidad de Deusto, Bilbao*.

Martínez Olmo, J.J (2011). *Animación y recreación. Turística, escolar y extraescolar.* Inde.

Maza, G., Balibrea, E., Camino, X., Durán, L. J., Jiménez, P. J., & Santos, A. (2011). *Deporte, actividad fisica e inclusión social: Una guía para la intervención social a través de las actividades deportivas.*Consejo Superior de Deportes.

Miranda, J.; Camerino, O. (1996). *La recreación y la animación deportiva.* Amarú Ediciones

Monteagudo, M. J., & Puig, N. (Eds.). (2004). *Ocio y deporte: un análisis multidisciplinar* (Vol. 247). Bilbao: Universidad de Deusto.

Moreno, L. M., Gómez, E. M., Cordero, L. F. P., Lamas, A. P., & Barrera, M. M. (2005). La actividad físico-deportiva como medio de integración socio-laboral de los jóvenes desfavorecidos. *Educación y futuro: revista de investigación aplicada y experiencias educativas*, (13), 127-149.

Ortí, J. (2004) “La animación deportiva, el juego y los deportes alternativos”. Inde.

Otero, L.(2003) Ocio y deporte en el nacimiento de la sociedad de masas. La socialización del deporte como práctica y espectáculo en la España del primer tercio del siglo XX. *Cuadernos de Historia Contemporánea, 25* (25). pp. 169-198.

Santos-Pastor, M., Martín, L. C., & Muñoz, L. F. M. (2020). Limitaciones del aprendizaje-servicio en la formación inicial en actividad físico-deportiva. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (37), 509-517.

Santos-Pastor, M. L., Cañadas, L., Martínez-Muñoz, L. F., & García-Rico, L. (2020). Diseño y validación de una escala para evaluar el aprendizaje-servicio universitario en actividad física y deporte. *Educación XX1*, *23*(2), 67-93.

Santos Ortega, A., & Balibrea Melero, K. (2013). El deporte y la integración social en imágenes: mujeres en forma contra la exclusión.

Schaillée, H., Haudenhuyse, R., & Bradt, L. (Eds.). (2022). *The potential of community sport for social inclusion: exploring cases across the globe*. Routledge.

Theeboom, M., Schaillée, H., Roose, R., Willems, S., Bradt, L., & Lauwerier, E. (Eds.). (2021). *Community sport and social inclusion: enhancing strategies for promoting personal development, health and social cohesion*. Routledge.

Trilla, J. (1997). Animación sociocultural: teorías, programas y ámbitos (pp. 13-39). Barcelona: Ariel.

Zaragoza, A.; Puig, N. (1990). *Oci, esport i societat*. Barcelona. PPU.